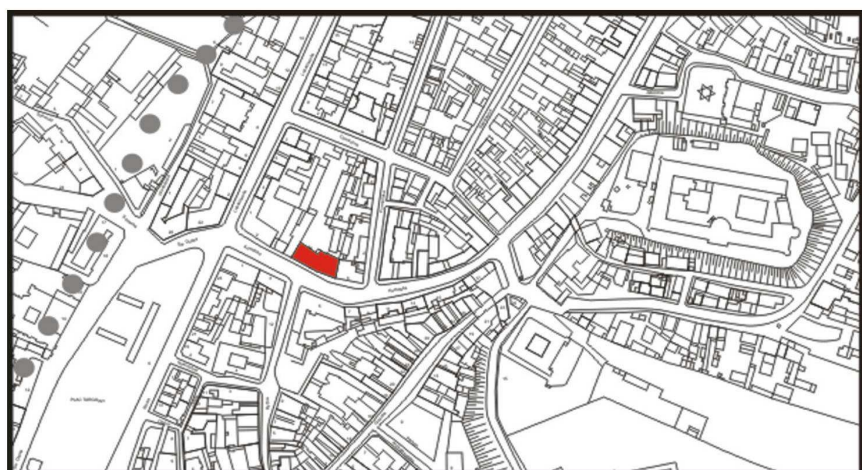
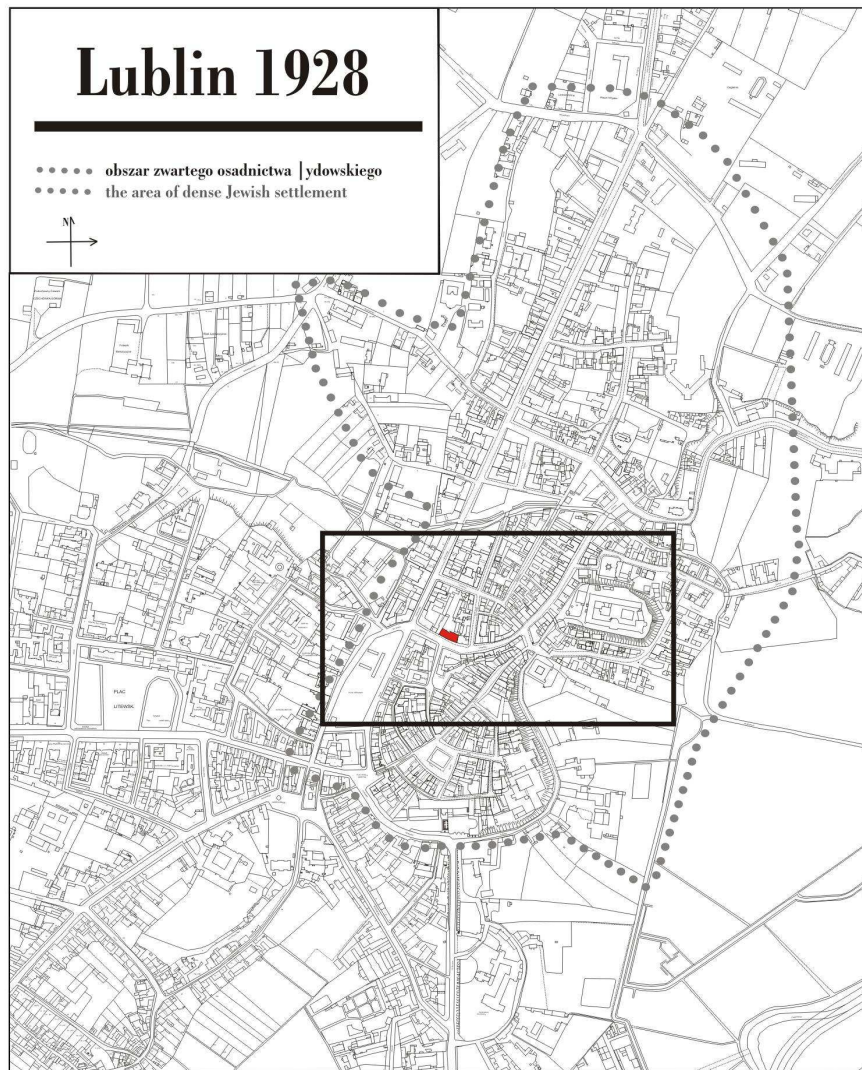
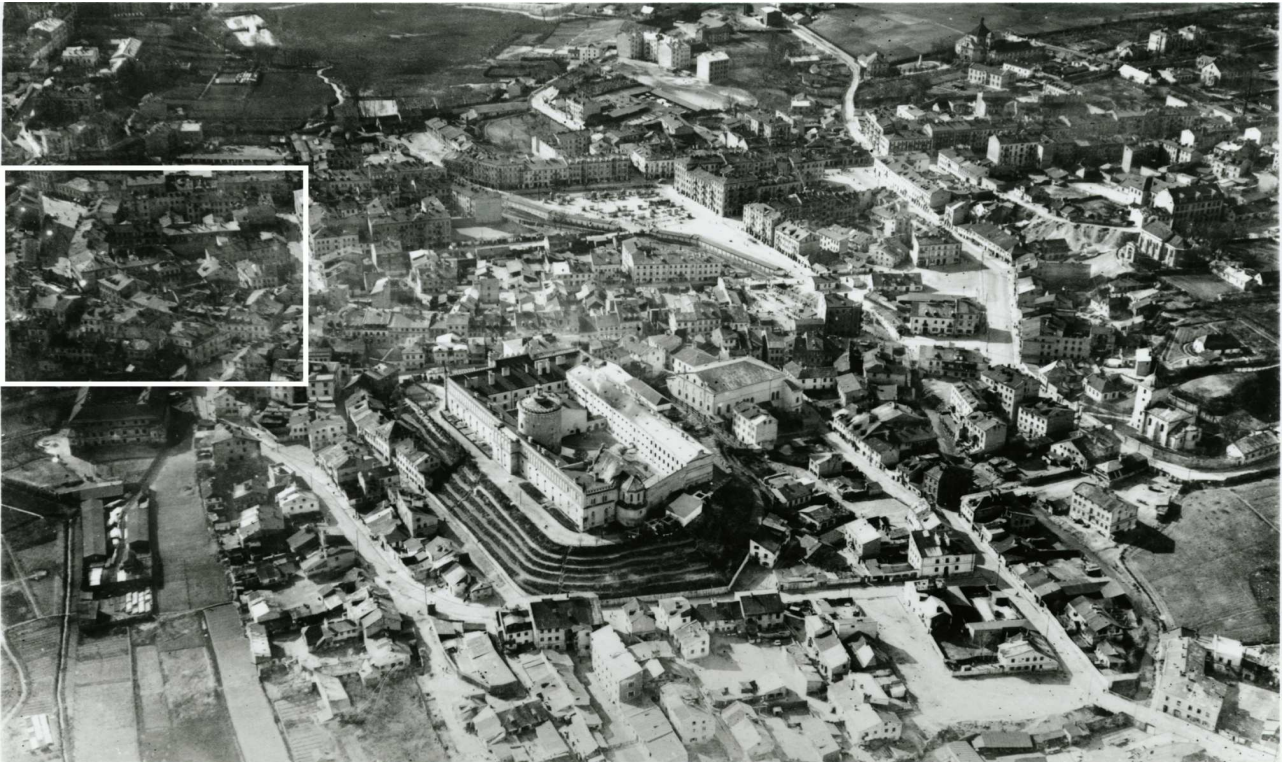

Kowalska 4/Cyrulicza 3

obecnie/currently, Kowalska 4

LOKALIZACJA NIERUCHOMOZCI - Kowalska 4
LOCATION OF THE PROPERTY - Kowalska 4

Panorama Lublina, lata 30./Panorama of Lublin in the 1930s,

**Fragment panoramy Lublina, lata 30., ul. Kowalska/A fragment of panorama of Lublin in the 1930s,
Kowalska street,**

**Fragment panoramy Lublina, lata 30., Kowalska 4/A fragment of panorama of Lublin in the 1930s,
Kowalska 4,**

Dawny numer policyjny / <u>Former police number:</u>	385/6
Numer hipoteczny / <u>Mortgage number:</u>	243 bądź 243/244
Numer przed 1939 / <u>Number before 1939:</u>	Kowalska 4/Cyrulicza 3
Numer po 1944 / <u>Number after 1944:</u>	-
Numer obecny / <u>Current number:</u>	Kowalska 4
Właściciele / Owners:	
<u>dane z dnia 12.X.1896</u>	Finkelsztajn
<u>1915</u>	Finkielsztejn SS.
<u>dane z dnia 20.X.1936</u>	Ira Kohn syn Jankla

Lokale handlowe i rzemieślnicze w latach 1918-1940/Shops and workshops in 1918-1940:

Karta realności z dnia 31.XII.1940 r. [Inspekcja budowlana 2074]

<u>1940</u>	farbiarnia
<u>1940</u>	szewckie
<u>1940</u>	szkło
<u>1940</u>	herbaciarnia
<u>1940</u>	spożywcze
<u>1940</u>	owocarnia
<u>1940</u>	fabryka win i miar
<u>1940</u>	fab. octu
<u>1940</u>	sklep apteczny
<u>1940</u>	papa, oleje
<u>1940</u>	kład drzewa

Lokatorzy według wyznania, płci i wieku (1940 rok)/Tenants by religion, sex and age in 1940

Ogólna ilość mieszkańców		Mężczyzn	Kobiet	Dzieci do lat 6 włącznie	Dzieci od 7-18 lat włącznie	Uwagi
chrześcijan	Żydów					
4	363	125	142	43	57	

Mieszkańcy nieruchomości wg. Zawodu (1940 r.)

Inhabitants according to profession (1940)

Zawód	Liczba osób zamieszkałych						Uwagi
	na parterze	na piętrze	na poddaszu	w suterenie	w bud. frontowym	w oficynie	
Pracownicy umysłowi							
Wolne zawody							
Robotnicy		2				8	
Kupecy i przemysłowcy		5				3	
Rzemieślnicy		6				7	
Rolnicy							
Inne zawody		2				5	
Bez zawodu		3				3	

Wzmianki/Various notes:

Inspekcja budowlana, sygn. 2074

- Pismo wystosowane w maju 1936 r. przez Zarząd Miejski w Lublinie Wydział Budownictwa do Starostwa Grodzkiego w Lublinie. Jest to odpowiedź na pismo ze Starostwa z dnia 19.V.1936 r. w sprawie wydania opinii co do projektu stacji benzynowej f. „Karpaty”. Z dokumentu wynika, że opinia wystawiona być nie może z powodu niejasnego określenia miejsca projektowanej sprzedaży oraz braku podania adresu petenta. Ponadto pismo wskazuje, że forma projektu jest również niezadowolająca.
 - Pismo z dnia 19.VII.1936 r. wystosowane do Zarządu Miejskiego w Lublinie Wydział Budownictwa przez Starostwo Grodzkie, które prosi o przyśpieszenie załatwiania sprawy stacji benzynowej f-my „Karpaty” Kowalska 4.
 - Kolejne pismo wystosowane w dniu 21.VII.1936 r. przez Zarząd Miejski w Lublinie Wydział Budownictwa do Starostwa Grodzkiego w Lublinie w sprawie stacji benzynowej f-my „Karpaty”. Treść pisma nieczytelna.
 - Pozwolenie wydane przez Zarząd Miejski w Lublinie Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w dniu 06.XI.1936 r. Pismo wystosowano do Feller'a na skutek prośby z dnia 29.X.1936 r. o pozwolenie na wykonanie urządzeń wodociągowo – kanalizacyjnych wewnątrz nieruchomości przy ul. Kowalskiej 4, pod warunkami określonymi w pozwoleniu.
 - Obliczenie belek stropowych sporządzone przez Michała Krzywickiego inż. architekta (Staszica 8) dołączone do projektu skasowania ganków podwórzowych, połączenia mieszkań z klatką schodową oraz poszerzenia sieni w posesji Nr 4 przy ul. Kowalskiej w Lublinie wł. Icek Feller.
 - Podanie do Pana Prezydenta w Lublinie z 1937 r. wniesione przez Icka Feller'a w sprawie zatwierdzenia projektu na skasowanie ganków podwórzowych, połączenia mieszkań z klatką schodową oraz powiększenie otworu sklepu i wykonanie sklepu i sieni na nieruchomości położonej przy ul. Kowalskiej 4, stanowiącej własność petenta. Projekt sporządzony został przez inż. arch. Michała Krzywickiego (zam. Staszica 8).
 - Pokwitowanie nr 007047 wydane przez Kasę Miejską o przyjęciu opłaty kancel. od p. Icka Feller'a wysokości 140 zł.
 - Podanie do Pana Prezydenta w Lublinie z dnia 04.III.1938 r. wniesione przez Icka Feller'a w sprawie zatwierdzenia projektu na budowę sklepu i oficyny /murowane/ na nieruchomości położonej przy ul. Kowalskiej 4, stanowiącej własność petenta. Projekt sporządzony został przez inż. Al. Gruchalskiego (Peowiaków 8 m. 16)
-

- Pokwitowanie nr 016615 wydane przez Kasę Miejską o przyjęciu opłat od planów bud. od p. Icka Fellera wysokości 40 zł.
 - Pismo wystosowane przez Zarząd Miejski w Lublinie Wydział Budownictwa Dział Inspekcji do Oddziału Drogowego w dniu 09.II.1938 r. w celu sprawdzenia obliczeń statystycznych na dołączonych planach. Opatrzony pieczęcią i podpisem Inspektora Budownictwa inż. arch. Zbigniewa Oleś.
 - Odręczne pismo wystosowane do Zarządu Miejskiego w Lublinie Wydział Budownictwa dnia 18.III.1938 r. przez Dział Regulacji odnośnie zgodności prowadzonych prac budowlanych z planami sytuacyjnymi i przepisami prawa.
 - Pismo z dnia 28.III.1938 r. sporządzone przez właściciela posesji przy ul. Kowalskiej 4 Icka Fellera upoważniające inż. Aleksandra Gruchalskiego do podjęcia planów należących do petenta z Zarządu Miejskiego celem naniesienia poprawek w obliczeniach statystycznych. Plany sporządził inż. Michał Krzywicki.
 - Podanie sporządzone w dniu 11.IV.1938 r. przez Icka Fellera i skierowane do Zarządu Miejskiego Wydział Budownictwa. Pismo dotyczy wydania zezwolenia na postawienie nowego parkanu dzielącego posesję petenta przy ul. Kowalskiej 4 od posesji sąsiedniej przy ul. Kowalskiej 2 w miejsce parkanu zepsutego i grożącego niebezpieczeństwem. Jednocześnie petent prosi o zgodę na skasowanie kawałka muru wysuniętego samowolnie przez właścicieli nieruchomości przy Kowalskiej 2 na jego posesję.
 - Pismo z dnia 22.IV.1938 r. wystosowane do Pana Prezydenta Miasta Lublina zawierające Deklarację mistrza murarskiego Wacława Podraski o podjęciu się wykonania robót „2 balkony” w budynku projektowanym na nieruchomości stanowiącej własność Icka Fellera położonej przy ul. Kowalskiej 4.
 - Pismo z dnia 22.IV.1938 r. wystosowane do Pana Prezydenta Miasta Lublina zawierające Deklarację mistrza ciesielskiego Franciszka Grzesiaka o podjęciu się wykonania robót „ciesielskich remont” w budynku projektowanym na nieruchomości stanowiącej własność Icka Fellera i położonej przy ul. Kowalskiej 4.
 - Pismo z dnia 25.IV.1938 r. wystosowane do Pana Prezydenta Miasta Lublina zawierające Deklarację kierownika technicznego inż. Al. Gruchalskiego o podjęciu się kierowania technicznego robotami budowlanymi w budynku projektowanym na nieruchomości stanowiącej własność Icka Fellera położonej przy ul. Kowalskiej 4.
 - Pozwolenie na budowę wydane przez Zarząd Miejski w Lublinie, Wydział Budownictwa Dział Inspekcji wydane na skutek prośby z dnia 29.VII.1937 r. Icka Fellera właściciela posesji przy ul. Kowalskiej 4 na „połączenie mieszkań z klatką schodową i t. p. przebudowy”. Wydane w kwietniu 1938 r. pod określonymi w pozwoleniu warunkami.
-

- Odmowa pozwolenia na budowę wydana przez Zarząd Miejski w Lublinie, Wydział Budownictwa wydane po rozpatrzeniu prośby z dnia 04.III.1938 r. Icka Fellera właściciela posesji przy ul. Kowalskiej 4 na „budowę sklepu i oficyny”. Przyczyną odmowy jest przekroczona procentowość zabudowy działki oraz „złe przewietrzanie mieszkań w budynkach już istniejących na powyższej nieruchomości.” Dokument z dnia 10.X.1938 r.
 - Pozwolenie wydane przez Zarząd Miejski w Lublinie, Wydział Budownictwa Dział Inspekcji w dniu 15.X.1940 r. potwierdzające, iż w domu na nieruchomości przy ul. Kowalskiej 4, 2 balkony znajdujące się „na 1 – 2 piętrze lewej oficyny są przechodnimi i służą jako jedyny dostęp do mieszkań.” Zaświadczenie wydane lokatorom tych mieszkań do przedłożenia Władzom Niemieckim. Oparzone pieczęcią i podpisem Inspektora Budownictwa inż. arch. Zbigniewa Oleś.
 - Pismo skierowane dnia 11.X.1940 r. do Urzędu Dystryktu przez mieszkańców domu przy ul. Kowalskiej 4. Proszą oni o zostawienie balkonów przy ich mieszkaniach, gdyż stanowią one jedyny do nich dostęp. Na odwrocie znajduje się adnotacja potwierdzająca, iż w domu na nieruchomości przy ul. Kowalskiej 4, 2 balkony znajdujące się „na 1 – 2 piętrze lewej oficyny są przechodnimi i służą jako jedyny dostęp do mieszkań.”
 - Pismo z dnia 26.IV.1943 r. wystosowane do Pana Prezydenta Miasta Lublina zawierające Deklarację kierownika technicznego arch. Józefa Jakubowskiego o podjęciu się kierowania technicznego robotami budowlanymi w budynku projektowanym na nieruchomości stanowiącej własność „firma Olszewski” położonej przy ul. Kowalskiej 4.
 - z dnia 22.IV.1938 r. wystosowane do Pana Prezydenta Miasta Lublina zawierające Deklarację mistrza murarskiego Wł. Majewskiego o podjęciu się wykonania robót remontowych w budynku projektowanym na nieruchomości stanowiącej własność „Lubelskie Składy Papieru A. Olszewski magazyn” położonej przy ul. Kowalskiej 4.
 - Pismo skierowane do Zarządu Miejskiego Inspekcja Budownictwa w dniu 30.IV.1943 r. przez firmę Lubelskie Składy Papieru A. Olszewski Lublin w sprawie udzielenia zezwolenia na przebudowę lokali handlowych i fasady w budynku przy ul. Kowalskiej 4. Pismo zawiera jednocześnie zaznaczenie, iż petent nie przewiduje żadnych zmian konstrukcyjnych wewnątrz lokalu.
 - Pismo skierowane w dniu 25.V.1943 r. do Lubelskich Składów Papieru A. Olszewski zawierające decyzję o udzieleniu firmie pozwolenia na przebudowę lokalu handlowego w budynku przy ul. Kowalskiej 4, pod warunkiem, że tynki frontu będą należycie odnowione i pomalowane. Pismo opatrzone pieczęcią i podpisem: Za Komisarzycznego Burmistrza miasta Lublina Inspektor Budownictwa.
-
-

- Pismo z września 1945 r. skierowane przez Tymczasowy Zarząd Państwowy Wojewódzki Oddział Wydział IV Nieruchomości do Miejskiej Rady Narodowej Wydział Budownictwa. Pismo zawiera prośbę o wyrażenie opinii w sprawie wydzierżawienia placu położonego przy posesji Kowalska 4/Cyrulicza 3 Piotrowi Adameczkowi (zam. Świętoduska 20 m. 62). Na piśmie znajduje się adnotacja wskazująca, iż należy w sprawie odmówić, ze względu na nieustalone plany zabudowy.
 - Notatka dla p. Naczelnika Kędzierskiego z dnia 06.X.1945 r. o treści następującej: „Zarząd Cechów dzwonił, że przy ul. Kowalskiej 4 na parterze w podwórzu jakiś kowal przeprowadza remont w zakresie robót murarskich nie mając na to uprawnienia. Proszę o sprawdzenie i ewentualne zamknięcie robót.”
 - Pismo z dnia 27.IX.1945 r. skierowane do Tymczasowego Zarządu Państwowego Wydział IV Nieruchomości przez Zarząd Miasta Lublina Wydział Budownictwa Oddział Inspekcji. Pismo wystosowane w sprawie wydzierżawienia placu położonego przy posesji Cyrulicza 3 na skład, w czym Inspekcja nie stawia przeszkód. Na piśmie znajduje się adnotacja wskazująca, iż zainteresowany winien przedłożyć plan ogrodzenia celem uzyskania zezwolenia na tą i inne budowy.
 - Pismo skierowane przez Apteczny Dom Handlowy J. Magierski & S-ka do Inspekcji Budowlanej przy Zarządzie Miejskim. Zawiera ono informację o przystąpieniu petenta do przebudowy lokalu po warsztatach mechanicznych Masłowskiego w domu przy ul. Kowalskiej 4 na wytwórnię mydeł leczniczych, do prania i toaletowych. Roboty prowadzi dyplomowany mistrz Andrzej Prochowski. Plan przebudowy zostanie przedłożony w późniejszym terminie. Pismo z dnia 12.X.1945 r.
-
-

Informacje dodatkowe/Additional information:

Karta realności z dnia 31.XII.1940 r. [Inspekcja budowlana, sygn. 2074]

Położenie: Kowalska 4, Cyrulicza 3 (narożne wejście)

Numer hipoteczny: 243

Administrator: Adam Gajewski (Wyszyńskiego 7)

Powierzchnia: ogółem: 3190 m²

zabudowana: 1940 m²

niezabudowana: 1250 m²

długość frontu: 40 mb (głębokość 100 mb)

Budynek frontowy mieszkalny a

Liczba kondygnacji: 3

Główna klatka schodowa: 1

Liczba mieszkań: 17, w tym:

2 mieszkania – 1 izba

5 mieszkań – 2 izby

7 mieszkań – 3 izby

3 mieszkania – 4 izby

Liczba izb: 45

Liczba piwnic: 1

Liczba suterren niemieszkalnych: -

Liczba strychów: 1

Budynek frontowy mieszkalny b

Liczba kondygnacji: 3

Główna klatka schodowa: 1

Liczba mieszkań: 8, w tym:

1 mieszkanie – 1 izba

2 mieszkania – 2 izby

3 mieszkania – 3 izby

2 mieszkania – 4 izby

Liczba izb: 22

Liczba strychów: 1

Budynek prawej oficyny mieszkalnej c

Liczba kondygnacji: 3

Główna klatka schodowa: 1

Liczba mieszkań: 7, w tym:

3 mieszkania – 1 izba

2 mieszkania – 2 izby

2 mieszkania – 3 izby

Liczba izb: 13

Liczba strychów: 1

Budynek prawej oficyny mieszkalnej d

Liczba kondygnacji: 2

Główna klatka schodowa: 1

Liczba mieszkań: 5, w tym:

1 mieszkanie – 1 izba

3 mieszkania – 2 izby

1 mieszkanie – 3 izby

Liczba izb: 10

Liczba strychów: 1

Budynek lewej oficyny mieszkalnej e

Liczba kondygnacji: 2

Główna klatka schodowa: 1

Liczba mieszkań: 6, w tym:

1 mieszkanie – 1 izba

4 mieszkania – 2 izby

1 mieszkanie – 3 izby

Liczba izb: 12

Liczba strychów: 1

Dopisek: Icek Feler (ur. 1882 r., wyzn. mojż., rodz. Abram i Bina, Jateczna 3),
adm. Adam Gajewski (Wyszyńskiego 7); Kowalska 4

Miejsce położenia domu modlitwy / bożnicy: ul. Kowalska 4

Nazwa gminy wyznaniowej: Gmina Wyznaniowa Żydowska w Lublinie

Siedziba gminy: Lublin, ul. Rynek 5

Miejscowość wchodząca w skład gminy: -

Nazwa synagogi lub domu modlitwy: Prywatny dom modlitwy

Data powstania: 1872 r.

Godziny otwarcia: czynny bez przerwy

Powody zamknięcia: -

Własność domu (prywatna): S. Finkielsztajn

Własność domu (Gmina Żydowska): -

Ogólna liczba (bożnice): -

Ogólna liczba (domy modlitwy): 1

Frekwencja dzienna (domy modlitwy): 60

Frekwencja dzienna (bożnice): -

Informacje dodatkowe: W 1914 r. po śmierci Abrahama Eigera chasydzi podzielili się na dwie grupy. Jedna z nich założyła nowy Lubliner sztibl przy ul. Kowalskiej 4. Przychodzili tu młodszy bracia reb Ezriela Meira, oraz elita grupy chasydzkiej.

Do nowego sztiblu przychodził również potomek "Widzącego z Lublina", Kopel Horowitz-Szternfeld.

Fragmenty Historii Mówionych/Fragments of Oral History

Jochwet Flumenkiert

„Ojciec mój miał sklep początkowo na Kowalskiej 8 – sklep skór, a potem, jak się trochę wzbogacił, przeprowadził się na Kowalską 4. Ojciec był dość pobożny, matka też, prowadziło się koszerny dom.”

*

„Na Kowalskiej 4 - tam pamiętam – było podwórko, co z jednej strony wychodziło się z Kowalskiej, a z drugiej – na ulicy Cyruliczej. Poza tym – pamiętam na tej ulicy – na rogu Kowalskiej i Lubartowskiej była księgarnia i piśmienne materiały i jak tylko zaczęłam coś się orientować, to matka kupowała tam albo książeczki dla dzieci. Nasz dom był dość duży, często przyjmowaliśmy gości, ja robiłam takie wieczorki dla szkolnych dzieci, oczywiście tylko do siódmej, bo później nie wolno było wychodzić.”

Marian Milsztajn

„Przywożono różne materiały do sklepów bławatnych. Kto zniósł te bale? Tragarz. I oni się kręcili, ci tragarze, raczej stali, bo ich wezwano, przeważnie na Cyrulniczej. Tam oni stali, bardzo ich stało dużo, koło 10–15. Furmanki tam stały, na tym podwórzu, na Kowalskiej 4. Cyrulnicza, która przeszła – ten targ wewnętrzny, mały –przeszedł do Kowalskiej, do ulicy Kowalskiej. Tam był ogromny, wielki teren, tam stały furmanki i tam stali tragarze. I stamtąd wezwano tragarzy do znoszenia ciężarów, masy.”

Ikonografia/Iconography

Inspekcja budowlana, sygn. 2074

- Plan na zamianę pięciu futryn okiennych na drzwiowe i zrobienie balkonu. Własność Icka Feller. Ulica Kowalska N 4 w Lublinie. Projekt opatrzony pieczęcią zawierającą adnotację o jego zatwierdzeniu pod warunkami określonymi w pozwoleniu. Adnotacja nosi datę lipiec 1934 r. i opatrzona jest m. in. pieczęcią i podpisem Naczelnika Wydziału i Kierownika Zarządu Miejskiego m. Lublina.

- Projekt skasowania ganków podwórzowych, połączenia mieszkań z klatką schodową oraz poszerzenia sieni w posesji Nr 4 przy ul. Kowalskiej w Lublinie wł. Icek Feller. Plan wykonał inż. Michał Krzywicki. Projekt opatrzony pieczęcią zawierającą adnotację o jego zatwierdzeniu pod warunkami określonymi w pozwoleniu. Adnotacja nosi datę kwiecień 1938 r. i opatrzona jest m. in. pieczęcią i podpisem Wiceprezydenta Miasta J. Jaworskiego.

- Projekt budowy sklepu i oficyny na nier. pod nr. 4 przy ulicy Kowalskiej w Lublinie wł. Icek Feller. Plan wykonał inż. arch. Al. Gruchalski (Peowiaków 8 m. 16).

- Skład materiałów wapiennych i opałowych przy ul. Cyruliczej Nr 3 (pow. 121 m²).

- Plan Laboratorium Kosmet.-Farmaceutycznego – Firmy Magierski i Ska – w Lublinie przy ul. Kowalskiej nr. 4.

Fotografie przedwojenne/Pre-war photographs

Kowalska 4, autor Stefan Kielsznia, 1938, zbiory fotografii Jerzego Kielszni.

Kowalska 4, autor Stefan Kielsznia, 1938, zbiory fotografii Jerzego Kielszni.

Kowalska 4, autor Stefan Kielsznia, 1938, zbiory fotografii Jerzego Kielszni.

Fotografie współczesne/Contemporary photographs

Fasada, Kowalska 4, fot. Marcin Moszyński, 2010.

Fasada, Kowalska 4, fot. Marcin Moszyński, 2010.

Fasada, Kowalska 4, fot. Marcin Moszyński, 2010.

Fasada fragment, Kowalska 4, fot. Marcin Moszyński, 2010.

Fasada fragment, Kowalska 4, fot. Marcin Moszyński, 2010.

Fasada fragment, Kowalska 4, fot. Marcin Moszyński, 2010.

Fasada fragment, Kowalska 4, fot. Marcin Moszyński, 2010.

Fasada fragment, Kowalska 4, fot. Marcin Moszyński, 2010.
